

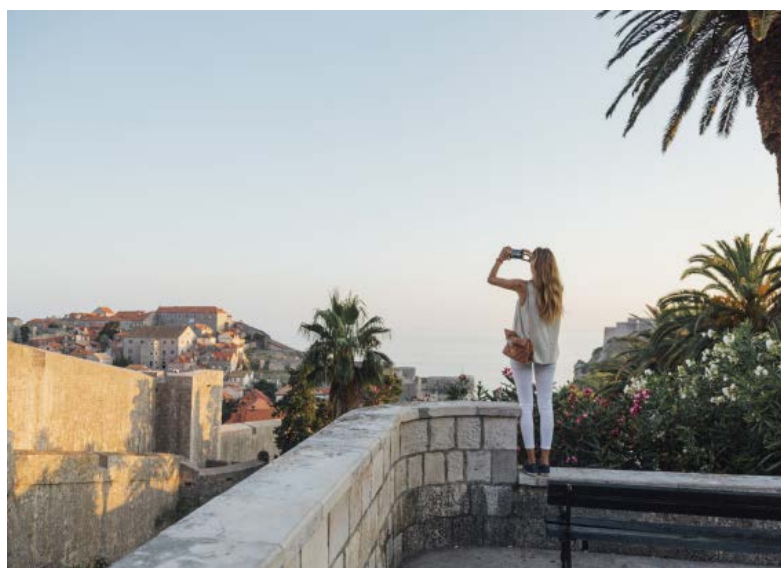
KROATISCHE PAREL VAN DE ADRIATISCHE ZEE

Zonnig openluchtmuseum

Ooit een eigzinnig en machtig stadsstaatje, nu een drukbezochte vakantiebestemming. Het roerige verleden, waarin brand, een aardbeving en een oorlog de stad teisterden, lijkt Dubrovnik nauwelijks te hebben gedeerd. De stad glanst als nooit tevoren.

TEKST EN FOTOGRAFIE RESI LANKESTER

De dikke muren lijken aan de tijd ontsnapt

Stadsmuren afbreken

In de 19e eeuw was het een trend: stadsmuren slopen. Dubrovnik is de dans ontsprongen, waarschijnlijk mede door de omvang en dikte van de muren. Gelukkig maar, want tijdens een wandeling over de bijna twee kilometer lange stadsmuren is het genieten van een prachtig uitzicht over de stad en de zee. Onderweg schuif je aan op een van de terrassen voor een drankje.

“Ik herinner me de jaren zestig”, vertelt gids Ivo Medo, terwijl hij me rondleidt door de zonovergoten oude stad van Dubrovnik. “Tijdens de siësta gingen alle winkels dicht, maar de deuren bleven open. Je zette een grote stok schuin in de deuropening, dat was het teken dat je even weg was.” Ik stel me deze fotogenieke, ommuurde binnenstad voor zoals-ie er ruim veertig jaar geleden bij lag. Een soort gezellig dorp; een echte woonstad voor de Kroaten. Hoe anders is dat nu. Het oorspronkelijke inwonertal van rond de vijfduizend is inmiddels flink gedaald – veel Kroaten verkopen hun stek voor goed geld. Hoeveel *locals* er nog in de oude stad wonen? Nog geen duizend. De stad trekt dagjesmensen en weekendtrippers, maar het zijn vooral cruisevaarders die aanmeren om de fotogenieke stadsmuren (volop te zien in de serie *Game of Thrones*), kerken en kloosters te bewonderen. In het hoogseizoen slenteren er soms wel twaalfduizend mensen tegelijk door het kleine centrum. “Hopelijk komt daar snel verandering in”, zegt Ivo. De nieuwe burgemeester is in elk geval van plan paal en perk te stellen aan de toestroom.

Nou ja, als toeristen het ergste zijn: de stad heeft bewezen wel tegen een stootje te kunnen. Zo was er die alles verwoestende brand in 1298. “Vóór de brand was Dubrovnik een houten stad”, vertelt Ivo. Daarna werd alles herbouwd met steen. En dan was er nog die aardbeving in 1667. Tachtig procent van de stad werd platgelegd, ook de meeste kerken overleefden de schokken niet. “Zijn de gaten in die muur van toen?”, vraag ik, wijzend naar het oude Franciscanenklooster dat de schokken overleefde. “Nee”, zegt Ivo, “die zijn van 1991. Een stempel van de tijd. Het restaureren van zo’n oude muur zou te kostbaar worden, dus het is zo gelaten.”

Symbolische berg

Het jaar 1991: voor inwoners van Dubrovnik een beladen jaartal. Ivo maakte de aanvallen van het (toen nog) Joegoslavische leger bewust mee. Doel was om Dubrovnik in te lijven bij het huidige Servië en Montenegro. Veel laat Ivo niet los over de maanden waarin de stad onder vuur lag en was afgesloten van de buitenwereld. “De eerste drie dagen zijn het moeilijkst. Je wordt gek of je past je aan.” Direct na het oorlogs-

geweld vertrok hij naar Nederland, waar zijn vrouw woonde. Een symbolisch onderdeel van de oorlog is de berg Srd. Dankzij het fort op die berg wist de stad inname te voorkomen, zo luidt het verhaal. Met de kabelbaan sta je binnen een paar minuten boven. De verleiding is groot om meteen neer te ploffen op het terras van het Panorama-restaurant. Met een wijntje in de hand – en in geval van wind onder een *heater* en een zacht dekentje – geniet je tot laat van het uitzicht over de stad. Letterlijk áchter die decadentie ligt het oude fort met het Homeland War Museum. Ik denk aan wat Ivona Nikolic van het toeristenbureau me ‘s middags vertelde. Ze was 21 jaar toen de oorlog begon: “Ondanks de spanningen in dit gebied voelden we ons hier veilig. Wie is er gek genoeg om een Unesco Werelderfgoed te bombarderen? Nee, dit zullen we nooit vergeten”, zegt ze.

Gecastreerd haantje

De volgende ochtend ben ik om half tien in de oude stad. En met mij veel, heel veel anderen. Net als ik het gevoel krijg dat alles hier toerisme ademt, sta ik opeens op een marktpleintje vol gezellige

kraampjes met boerenproducten. Ik koop vijgen van een oud dametje dat me lachend nog wat verse laurierblaadjes uit eigen tuin toestopt. Verderop sla ik druiven en grillig gevormde tomaten in. Lunchen doe ik bij restaurant Kopun. Eigenaar Petar Bitanga heeft een duidelijke missie. Hij wil het cultureel erfgoed van Kroatië terug laten komen in zijn gerechten. Verhalen van de Kroatische Shakespeare, de 16e eeuwse Marin Držić, inspireerden hem om het gecasteerde haantje (malser dan kip) weer op de kaart te zetten. Petar schuift aan en zegt met een frons: “Als je de smaken uit het verleden niet koestert, gaat alles op elkaar lijken. Dan eten we straks allemaal pizza.” Dit is de smaak van Kroatië, wil hij maar zeggen. Die wil je proeven. Ik knik: dat wil ik zéker.

Bosrijk eilandje

Vastberaden om de oude stad minstens één keer helemaal voor mezelf te hebben, sta ik deze ochtend om kwart voor zeven voor de Pile toegangspoort. Dit keer niet samen met driehonderd andere mensen, maar met drie, waaronder een non die meteen links het Franciscanenklooster induikt. Zonder dat ook maar iemand me

Eigenzinnig

In de 16e eeuw was Dubrovnik een stadsstaat met een eigen regering. Op – jawel! – Nederland na was de stad de machtigste zeemacht van de wereld (met Venetië op drie). Nog steeds is de hoofdstad van Kroatië geneigd haar eigen plan te trekken. Zo is er, ondanks de grote stroom toeristen, in de wijde omtrek van de stad bewust geen McDonalds te vinden.

voor de voeten loopt, heb ik nu tijd voor wat highlights van de stad: de Sint-Blasiuskerk, de kathedraal en de Sint-Ignatiuskerk via de Spaanse trappen (geïnspireerd door de Romeinse variant). Ik nestel me op het terras van café Congo tegenover de Sint-Nicolaaskerk. Hier komen *locals* koffie drinken, maar er zitten ook verwende toeristen zoals ik, die een havermoutpannenkoek en een goeie espresso willen. Afgezien van schoonmakers en vrachtwagens die de winkels bevoorraden, heerst er serene rust. Als de stad tegen negen uur volloopt, slenter ik naar de haven achter de zuidelijke ingang. Hier staat de houten boot klaar naar Lokrum, een bosrijk eilandje met kiezelstrandjes op maar tien minuten varen van de stad. Vanaf m'n ligbedje

TOP 5 ZIEN EN DOEN

1 Kunstenaar Ivo Grbic (1931) heeft nog steeds een klein atelier in de binnenstad – al werd zijn 'paleisje' vol kunst in 1991 volledig verwoest. Zijn verhaal en foto's maken voelbaar hoeveel impact de aanval op de stad had.

2 Loop vanaf de hoofdstraat zo veel mogelijk omhoog, tot net onder de stadsmuur: dit is waar de *locals* wonen. Hier wappert wasgoed in de zon en liggen katten loom te luieren op de warme stenen trappen. Pizzeria's zijn ver te zoeken.

3 Vul je lege waterfles bij een van de twee Onofrio-fonteinen. Ze herinneren eraan dat Dubrovnik al in de 15e eeuw een waterleidingstelsel kreeg.

4 Ga net voor zonsondergang naar de berg Srd. Met een drankje en een selfiestick in de hand vier je hier met vele anderen dat magische moment waarop de zon in de zee zakt.

5 Voor *Game of Thrones*-fans is de stad één groot feest van herkenning: veel scenes uit de populaire serie werden hier geschoten. Liefhebbers kunnen op elke straathoek een tour boeken.

Even tijd voor een break...

aan zee staar ik naar het ochtendlicht op de stadsmuren aan de overkant. Om me heen paraderen pauwen en huppelen konijnen: in de 19e eeuw naar het eiland verscheept door hertog Maximiliaan en zijn Belgische vrouw Charlotte. Het stel legde toen ook een enorme botanische tuin aan, met bloemen en planten uit de hele wereld.

Na een paar uur uitwaaien heb ik weer volop energie om me in het stadsgedruis te begeven. Of Dubrovnik op een dag écht minder toeristisch zal zijn, is de vraag. Zo niet, dan is Lokrum een perfecte uitvalsbasis om te voorkomen dat de parel van de Adriatische Zee haar glans verliest. ●

Eilandhoppen

Ten westen van Dubrovnik liggen de Elaphiti eilanden. In totaal dertien eilandjes, waarvan drie bewoond. Lopud heeft als enige drie zandstranden en is daarom het meest geschikt voor een dagje luieren en zwemmen. Het mooiste strandje, Sunj, ligt aan de andere kant van het eiland. Je wandelt er in ongeveer een half uur heen; een fijne tocht door een heerlijk ruikend naald-bomenbos. Als lopen toch teveel is, kun je je ook voor een paar euro door een golfkarretje laten brengen. Bij het knusse Mandrac eet je oesters, mosselen en gegrilde vis.

Info

Afstand

Utrecht - Dubrovnik 1.872 km

www.nautikarestaurants.com/panorama-restaurant-bar

www.restaurantkopun.com

www.lokrum.hr

www.jadrolinija.hr (boot naar Lopud)

www.dubrovnikcablecar.com/museum

www.anwb.nl/vakantie/kroatie/informatie

Met dank aan:

www.visitdubrovnik.hr

www.croatia.hr

Campings

1 Auto-Camp Pod Maslinom

Het steile, terrasvormig aangelegde terrein ligt in een heuvelachtig gebied vlak bij het plaatsje Orašac. Olijfbomen zorgen voor schaduwrijke staanplaatsen. Vanaf de camping bereik je via een smal pad door dennenbos en een steile trap twee kleine kiezelstranden. De camping zelf is opvallend schoon. Bij het toiletgebouw staan grote koelkasten, gratis te gebruiken. Gratis wifi.

adres Put Na More bb, HR-20234 Orasac

t (00385) 208 911 69

i www.anwbcamping.nl/38030
www.orasac.com

gps 42.699116, 18.004709

open 1 april t/m 31 oktober

terrein kleine camping met 50 toeristische staanplaatsen en 5 huuraccommodaties

kampeerkorting ANWB Kampeerkaart CKE, ACSI

2 Camping Solitudo

Groot, heuvelachtig terrein, maakt deel uit van een hotelcomplex met zwembad en tennisbanen. Als je het weggetje naar beneden volgt, kom je bij een mooi en populair strand aan zee. Hier is ook een restaurant. Een wandelpad langs de kust brengt je naar het centrum van Dubrovnik (pittig!). Per bus kan ook. Hond mee in overleg. Wifi.

adres Vatroslava Lisinskog 60, HR-20000 Dubrovnik

t (00385) 524 650 10

i www.anwbcamping.nl/37814

gps 42.66198333, 18.07065

open 1 april t/m 31 oktober

terrein 10 ha met 393 toeristische staanplaatsen

kampeerkorting ANWB Kampeerkaart CKE

3 Camping Auto Camp Matkovica

Camping nabij zee en kiezelstrand - paar minuten lopen. Hele kleine camping, leuke sfeer. Eenvoudig sanitair maar schoon. Hulpvaardige eigenaresse. Met boottaxi rechtstreeks naar centrum Dubrovnik. Hond mag mee. Wifi. Nabij de camping zijn winkels, ATM, horeca. Bus naar de stad elke 15-30 minuten.

adres Set. Dr. Franja Tudmana 9, HR-20207 Mlini

t (00385) 2048 5867

i [facebook.com/camping.matkovica.1](https://www.facebook.com/camping.matkovica.1)

gps 42.624623, 18.193108

open hele jaar

terrein kleine camping met 10 toeristische staanplaatsen

ZOEK & BOEK

Ga naar anwb.nl/camping

